

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

12.08.2015 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Министър Горанов отчита 890 млн. лв. излишък през юни

890 млн. лева излишък в държавната хазна през юни се очаква да докладва финансовият министър Владислав Горанов пред кабинета. По време на заседанието на министрите трябва да бъде гласувана консолидираната фискална програма за полугодieto, съобщава БНР.

Според финансовото министерство, към края на юни са изразходвани малко над 15,4 млрд. лева, което е близо 47 на сто от планираните годишни харчове. Прямо първото полугодие на миналата година разходите нарастват с повече от 240 млн. лева или 1,6 на сто. В същото време в хазната има малко над 16,3 млрд. лева, което е 53,7 % от планираните постъпления за годината.

Така в хазната се е образувал излишък от 890 млн. лева, като фискалната позиция на страната ни се подобрява. През април обаче излишъкът беше над 1 млрд. лева, а през юли, по прогнози на самото финансово министерство, се очаква свиване на преизпълнението до малко над 800 млн. лева. Независимо от временните колебания, това е подобрене с повече от 2,4 % спрямо юли миналата година, когато хазната беше на минус с повече от 1 млрд. лева. В края на полугодieto фискалният резерв е 11 млрд. лева.

✓ БНБ: Ръстът ще се забави, а инфлацията се завръща

Ръстът на икономиката ще се забави през втората половина на тази година и ще е около и под 0,9%, колкото бе в първото тримесечие, прогнозира експертите на БНБ.

Като основни фактори за ръст се сочи съживяването на частното потребление и инвестициите. Рисковите фактори, които могат да го забавят, са ново влошаване на ситуацията в Гърция и поредно задълбочаване на конфликта Украйна - Русия.

Експертите прогнозира, че скокът в събираемостта на приходите от началото на годината ще се забави към края ѝ.

Дефлацията ще отпадне през двете оставащи тримесечия и в края на 2015 г. инфлацията ще се върне. Очакваните стойности за третото тримесечие са за 1 и 0,1%, а септември - декември - 0,8 до 0,4%. Като причини са посочени очаквани повишения на международните цени на храните, и поскъпването на петрола в евро.

Според прогнозата предстоят лек спад на безработицата и ръст на частното потребление. Негативен ефект върху икономиката ще оказва спадът на правителственото потребление, след като кабинетът обяви затягане на финансовата дисциплина. Експертите обаче очакват заради традиционното нарастване на държавните разходи през втората половина на всяка година тенденцията да бъде обърната.

Лихвените проценти по депозитите и по кредитите ще продължат да се понижават, сочи прогнозата. Според данните вече няма нито една българска банка, която да дава лихви над 3% по депозитите, а седем трезора са свалили лихвите под 1%. За сравнение 11 банки привличаха депозанти с лихви над 4% в средата на 2014 г. Като причини за понижението са посочени високата ликвидност на банките и падащите лихви на междубанковия пазар и в еврозоната, и у нас.

Специални мерки за банките заради Гърция още от 2012 г.

Още от 2010- 2012 г. всички български банки са получили разпореждане от БНБ да спрат инвестциите си в гръцки ценни книжа. Банките с гръцко участие са били задължени да поддържат касова и обща ликвидност над обичайната за останалите, както и да намалят зависимостта си от привлечен от компанията майка финансов ресурс. През 2014 г. те получават нови разпореждания - да не разпределят дивиденди, да осигурят самостоятелно управление на своята ликвидност, да понижат балансовата си нетна позиция - т.е. активи минус задължения към банката майка и към останалите лица от групата, както и да гарантират самостоятелност на информационните системи. БНБ ги задължава още всички платежни операции да преминават през платежни системи в България, които са независими от банката майка, от властите в Гърция, както и да гарантират независимост на изнесените пунктове за плащане - АТМ и ПОС терминали. През януари 2015 г. следват нови забрани: да извършват пласменти към лица от групата и в кратки срокове да сведат предоставяните на лица от групата средства до минимално необходимите за всекидневно извършване на обичайни разплащания, да прекратят операциите на ниво група, които могат да застрашат контрола върху ликвидните ресурси у нас, както и да представят планове за реакция при потенциален ликвиден натиск. Всички български банки, включително и гръцките, трябва да покажат нулеви инвестиции в гръцки ценни книжа.

✓ 714,05 лева е средният осигурителен доход за юни

Националният осигурителен институт обяви, че размерът на средния осигурителен доход за страната за месец юни 2015 г. е 714,05 лева. Средномесечният осигурителен доход за страната за периода от 01.07.2014 г. до 30.06.2015 г. е 704,04 лв. Определеният средномесечен осигурителен доход за страната за посочения период служи при изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии през месец юли 2015 г., съгласно чл. 70, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване, съобщават от НОИ.

✓ Зам.-министър Ваньо Шарков: Търсим финансиране за детска болница

Имаме идея да се изгради детска болница, която да поеме всички структури, които в момента са пръснати в отделни здравни заведения. Ако успеем да го направим, а вярвам, че ще го направим, то ще е свързано със сериозно финансиране, което ние продължаваме да търсим. От началото на този мандат нашият екип не е преставал да търси финансиране на този проект. Това заяви зам.-министърът на здравеопазването д-р Ваньо Шарков пред БНТ.

"Основният проблем е финансирането. Ако имаме 15 млн. капиталови разходи за година, едно такова лечебно заведение изисква поне 5-6 пъти по-високи разходи", поясни той.

Зам.-министърът подчерта, че програмата за майчино и детско здравеопазване е факт - тя е плод на политическа воля. До края на годината са предвидени 2 млн. лв. за изграждане на центрове за детско здравеопазване към здравните заведения в страната. Това е политическа воля да стартираш подобно нещо и да осигуриш неговото финансиране, увери д-р Шарков. В момента в болниците се сформират екипи, които да започнат да обслужват майки и деца с хронични заболявания и малформации от септември.

"Целта ни е през тази програма да осигурим поне малко спокойствие на родителите с такива деца. Целта е с екипа от педиатър, социален работник и психолог на едно място да се осъществи цялостната грижа за здравето на майките и децата", коментира той. "Имаме достатъчно специалисти за тези детски центрове. В здравеопазването има изключително компетентни лекари, особено когато става дума за детско здравеопазване. Идеята е в този център да се осъществява консултативна помощ. Екипът може да извика специалист за да прегледа детето с хронично заболяване, увери д-р Шарков. Той подчерта, че тази програма се финансира от Министерство на здравеопазването.

Пациентите вече се хоспитализират с личната си карта. Това работи. По този начин се борим с фалшивите хоспитализации. Вече имаме случай, който сме предали на прокуратурата. Пациент, който е лежал в една болница, се оказва, че по същото време е бил лекуван и в друга болница. Ще бъдем безкомпромисни към такива неща и ще спрем всички такива порочни практики, заяви Шарков.

Ваксинирането е необходимо. Имаме два пътя на развитие. Единият е да се върнем в Средновековието и да умираме от болести, които са върлували тогава. Другият е да бъдем модерно общество и да вървим напред. Дебатът е да се получи повече информация за ваксините. Ще има сериозна информационна кампания за ваксините, каза още зам.-министърът.

За спешната помощ зам.-министърът каза, че се планира тотална подмяна на линейките. Ще бъде променена и инфраструктурата на центровете за спешна медицинска помощ. Мерките са предвидени да се реализират до 2020 г.

Пациентите ще бъдат групирани в зависимост от тежестта на тежест на тяхното страдание. Червена група - с пряка опасност за живота. Втора - зелена - който не е в пряка заплата, но във времето има опасност да се появи заплата. Третата група са такива, които не са с пряка заплата за живота. Така когато имаме пациент с пряка заплата, да бъде приоритетно обслужен, а след това другият пациент, поясни д-р Шарков.

[Вестник Труд](#)

✓ 12% по-малко приходи за хотелиерите през юни

Близо 60% от хотелите, къщите за гости и почивните станции в България са били празни през юни, когато е стартът на летния туристически сезон. Приходите от нощувки през месеца са били 127,3 млн. лв., или с 12 на сто по-малко, отколкото през същия период на 2014 г. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ) за местата за настаняване с над 10 легла.

Спадът в приходите е заради по-малкото чужди туристи, които са избрали да почиват у нас в началото на летния сезон. Постъпленията от тях са се понижали с 15,8%. Приходите от нощувки на българи са се повишили с 4,5%.

Това е поредната лоша новина за родния туризъм, която потвърждава опасенията, че сезонът ще е най-слаб от години. Неотдавна ресорното министерство съобщи, че към юли приходите в бранша са с 20% по-малко от миналогодишните. Статистиката показва, че сред чужденците най-голям е отливът на руснаци, румънци и гърци. Намалели са и гостите от Западна Европа - германци, холандци, англичани, които традиционно се смятат за по-платежоспособни.

Въпреки спада в приходите броят на местата за настаняване се е увеличил с 2,6% на годишна база. През юни в България са работили 2731 заведения с 269 000 легла. Едва 38% от тях са били заети. Хотелите с 4 и 5 звезди са били наполовина празни. Местата с по-ниска категория са били с още по-малко гости. Най-много са намалели нощувките в хотелите с 3 звезди - с над 25%.

Общият брой на хората, които през юни са нощували на места за краткосрочно настаняване, е 724 700, или с 2,7% по-малко в сравнение със същия период на 2014 г. Около 44% от тях са българи. Повечето са отдъхвали в по-евтини хотели - с 1, 2 или 3 звезди. Чужденците избират по-люксовите хотели. Над две трети от тях са нощували в заведения с 4 и 5 звезди.

Чужденците отделят и повече време за почивка - те имат средно по 5,2 нощувки, докато престоят на българите е два пъти по-кратък.

✓ Държавата се отказва от дивидента си от БЕХ

Със средствата от близо 240 млн. лв. е увеличен капиталът на холдинга

Българският енергиен холдинг (БЕХ), който обединява основните държавни енергийни компании няма да внесе дивидент в държавния бюджет от печалбата си за 2014 г. Със средствата от индивидуалната печалба в размер на 239.445 млн. лв. е бил увеличен капиталът на дружеството, а останалите 26.605 млн. лв. от печалбата са постъпили във фонд "Резервен". Решението за това е взето на 29 юли от министъра на енергетиката Теменужка Петкова, която е едноличен собственик на капитала на БЕХ, става ясно от вписаните документи в Търговския регистър. С увеличението капиталът на дружеството става общо 3.188 млрд. лв.

От Министерството на енергетиката отговориха, че увеличението на капитала на БЕХ с размера на печалбата е допустим вариант и е положителен сигнал към всички международни институции. Вероятно увеличението е свързано и с понижения кредитен рейтинг на холдинга. През март тази година международната рейтингова агенция Fitch понижи с една степен дългосрочния кредитен рейтинг на БЕХ на ВВ, като промени и перспективата на отрицателна най-вече заради нарасналия дефицит в Националната електрическа компания (НЕК).

100% за БЕХ

С увеличението на капитала на практика 100% от печалбата на БЕХ остава в холдинга. През 2014 г. с разпореждане на Министерския съвет беше определено, че отчисленията за дивидент ще бъдат 70% от печалбата на консолидирано ниво. В резултат на това през миналата година БЕХ плати на държавата само 20.508 млн. лв., а с останалите 336.719 млн. лв. беше увеличен капиталът му. Тогава от министерството отговориха на "Капитал Daily", че по-високият основен капитал на дружеството ще капитализира БЕХ, което ще даде положителен сигнал към инвеститорите.

През 2012 г. холдингът внесе цялата си печалба за 2011 г. като дивидент на държавата, което се отрази негативно на дружествата в БЕХ и утежни задълженията им поради липсата на свеж финансов ресурс. С цел да ги облекчи БЕХ оформи тези задължения като заеми. През 2013 г. пък вноската на холдинга в държавния бюджет беше в размер на близо 206 млн. лв.

Влошени резултати

Увеличението на капитала на БЕХ може да се обясни и с влошените финансови резултати на холдинга за 2014 г. Според консолидирания отчет дружеството е реализирало загуба за миналата година в размер на 274 млн. лв., което е увеличение от 13 пъти спрямо 2013 г.

В същото време краткосрочните търговски и други задължения са се увеличили до близо 1.9 млрд. лв. при 1.436 млрд. лв. за 2013 г. Дългосрочните търговски и други задължения също бележат значителен ръст от над 34 пъти до 241.5 млн. лв. Задълженията към свързани лица също са нараснали почти двойно до 406 млн. лв.

Вземанията на холдинга

Една от основните причини за създаването на БЕХ от правителството на тройната коалиция, а след това запазването му и по време на управлението на ГЕРБ е, от една страна, че структура с подобни активи може по-лесно и по-евтино да получи финансиране, а дружествата в него могат да се подпомагат взаимно. В тази връзка през 2014 г. БЕХ предостави паричен заем на "Мини Марица-изток" в размер на 60 млн. лв. и оперативен заем от 15 млн. лв., който е усвоен напълно в началото на тази година. Отделно минното дружество има обединен заем от стари задължения в размер на 27 млн. лв. и нов заем за 10 млн. лв. В края на 2014 г. заем от 62 млн. лв. получи и "Булгаргаз", за да може да се разплати с "Газпром" за доставения природен газ. Отделно холдингът разтовари газовото дружество от част от вземанията му от "Топлофикация - София" в размер на близо 120 млн. лв. През април 2015 г. БЕХ и газовото дружество сключиха договор за прехвърляне на други вземания от "Топлофикация - София" в размер на 83 млн. лв. Закъсалата НЕК също получи заем в размер на 53 млн. лв. Отделно през 2014 г. БЕХ разсрочи стари задължения на НЕК в размер на 1.209 млрд. лв., а през пролетта на тази година разсрочи лихвени задължения на компанията в размер на 21 млн. лв.

В началото на тази година министърът на енергетиката позволи обединяването на задълженията на ТЕЦ "Марица-изток 2" по два заема с общ остатък по главницата от 124 млн. лв. Срокът за погасяването им е до края на 2018 г. С гратисен период до края на 2015 г. и лихва от 4.49%.

[Вестник Сега](#)

✓ Само в 9% от болниците НЗОК не е открила нарушения

Касата събира едва 60% от наложените глоби

Едва в 30 болници от над 300, проверени от здравната каса през 2014 г., не са открити нарушения, сочи отчетът за дейността на НЗОК през миналата година, цитиран от Медиапул. Данните сочат, че изрядни са били само 9% от проверените болници. Общо касата е направила над 8000 медицински и финансови одита на лечебните заведения за миналата година.

Най-честите нарушения са приемане на пациенти без необходимите индикации, предоставяне на медицинска помощ, която не отговаря по вид и обем на изискванията на касата, заплащане или доплащане на пациентите за дейности, които са напълно платени от НЗОК, липсващи или нередовно попълнени епикризи, нарушения, свързани със задължителния болничен престой, и др.

Общо наложените санкции са за 1.8 млн. лв., отделно не са платени неоснователно начислени 5 млн. лв. и са поискани за възстановяване неправомерно платени 2.2 млн. лв. Случаите, при които са прекъснати договори по клинични пътеки заради установени груби случаи на източване, са единици.

Наскоро здравното министерство отне лиценза на частната болница "Папуров" в Търговище заради източване на здравната каса с 200 000 лв. през 2007 г. Разрешителното беше взето едва след като Върховният касационен съд потвърди присъдата за измама на собственика Добрин Папуров. Здравната каса периодично сезира прокуратурата, когато установи отчет на фиктивни случаи, но резултат почти няма.

Касата няма особен успех и при събирането на собствените си глоби. През 2014 г. НЗОК е успяла да събере 1.2 млн. лева, или 66% от общо наложените глоби, сочи отчетът за дейността. От касата все пак отчитат, че това е увеличение на събираемостта със 7%. От начислените суми, получени от болниците без правно основание в размер на 2.2 млн. лева са били внесени около 60%, или 1.3 млн. лева, което е намаление с 15% спрямо предходната година. От касата настояват за по-гъвкави възможности за контрол - например да могат да правят внезапни проверки в болниците и при установяване на нарушение да налагат санкции веднага, а не както сега, да чакат засечените дейности с нарушения да се отчитат от болницата.

СТАТИСТИКА

През миналата година НЗОК е имала договор с 343 заведения за болнична помощ и е сключила 18 774 договора по клинични пътеки - с 400 повече спрямо предходната година. През миналата година са били извършени 4631 медицински проверки и 3703 финансови проверки.

✓ Юни се оказа черен за българския туризъм

Приходите са намалели с 12%, нощувките - с 15 на сто

Мрачните прогнози за отлив на туристи и труден летен сезон се потвърждават. Юни се оказа черен за хотелиерите - нощувките са с 14.7% по-малко в сравнение със същия месец на миналата година, а приходите на "местата за настаняване" са паднали 12 на сто, показват данните на Националния статистически институт, публикувани вчера. Особено драматично е падането на доверието към тризвездните хотели в България - броят на гостите им се е свил с една четвърт.

Заветостта на леглата в хотели, мотели, къмпинги, хижи и др. е била едва 38% - с 6% по-малко спрямо юни 2014 г. Това се случва на фона на все повече обекти - местата за настаняване са се увеличили с 2.6 на сто за година. Броят на стаите е 123 500, а на леглата - 269 100. Общо към 3 млн. нощувки са регистрирани през юни. В България има регистрирани 2731 туристически обекта с повече от 10 легла.

От данните на НСИ става ясно още, че като брой туристите не са намалели драстично - спадът е само с 2.7% в сравнение със същия месец на 2014 г., но изглежда почиващи и екскурзианти за скъсили масово дните за престой и гледат да не харчат много. Според наблюдатели на пазара една от причините е, че през последните години много български семейства разделят летния си отпуск и съчетават море или планина в България с плаж в съседните Турция или Гърция.

Статистиката разкрива, че расте приносът на българските туристи към приходите на хотелите - нашите летовници са похарчили с 4.5% повече в сравнение с миналото лято, докато при чужденците има сериозен спад - с 15.8%.

СЪВЕТ

Според шефа на Института за анализи и оценки в туризма Румен Драганов, за да се обърне тенденцията на спадащи показатели в сектора, трябва браншът и инвеститорите да се насочат към по-широка гама услуги и да излязат от традиционната представа за нощувка в хотел. Той препоръчва да се организират кинопрожекции на открито, оперни и театрални представления както за деца, така и за възрастни. Вече има такава практика в някои хотели - през зимата в един от столичните четиризвездни хотели всяка неделя има театър за деца, а през лятото в един от голфкомплексите може да се послушат оперни изпълнения.

✓ Министър Петкова откри банкова сметка за фонда "Спасяване на енергетиката"

Открита е временна банкова сметка за набиране на средства в новия енергиен фонд "Сигурност", в който ще влизат по 5% от приходите на енергийните фирми, съобщи ресорното министерство. Във фонда ще отиват и постъпленията от продажбата на квоти за парникови емисии. След като бъде избран управителен съвет на фонда и се уточни правилникът му, събраните пари ще бъдат прехвърлени по неговата сметка.

Фондът трябва да намали дефицита в НЕК. Според много от производителите обаче таксата ги обрича на фалит. 5-те процента вноска ще ударят и самата НЕК, защото тя е холдинг и включва големите вещици, които също дължат таксата.

По изчисления на КЕВР 226 млн. лв. ще са приходите от емисии, а от вноските на предприятията ще се събират около 211 млн. лв. приходи на година. От таксите са освободени т.нар. американски централи - "Марица-изток" 1 и 3. По силата на договорите, подписани между НЕК с тях, всички разходи във връзка с промени на данъци и такси след сключването на споразуменията се поемат от държавната електрокомпания.

✓ Новите пенсионери са се увеличили с 16% за година

В МВР бързат да се пенсионират заради въвеждането на минимална възраст

Все повече хора се пенсионират в последната година, преди отново да започне да действа поредната пенсионната реформа. С 16 на сто са се увеличили новите пенсии за първите шест месеца на тази година в сравнение с 2014 г. През 2015 г. продължи да расте само стажът за пенсия - с по 4 месеца за мъжете и жените, а възрастта е замразена за втора поредна година. Така тази година мъжете се пенсионират с 38 години стаж на 63 г. и 8 месеца. Жените излизат в пенсия с 35 години стаж на 60 години и 8 месеца. Догодина и стажът, и възрастта за двата пола ще се увеличат с по 2 месеца.

За шестте месеца 55 585 българи са се пенсионирали - с близо 16 на сто повече от 2014 г. От тях лични пенсии за стаж и възраст са отпуснати на 30 957 души. Те са се увеличили с 24 на сто. За сравнение - през миналата година имаше истински наплив от нови пенсионери заради неяснотата какво ще се случва в бъдеще. Например за първите шест месеца на 2014 г. НОИ отчете с 41% повече нови пенсии, а излезлите в заслужен отдых бяха малко над 48 хил. души.

Инвалидните пенсии остават почти без промяна - отпуснатите 15 370 пенсии са с едва 38 по-малко спрямо миналата година. Като дял обаче те са по-малко - тази година са почти 31%, а миналата година бяха 35 на сто.

Пенсионираните през тази година военни, полицаи и други служители от сектор "Сигурност" също бележат значителен ръст за втора поредна година. Те са се увеличили с 26 на сто за година - към края на юни са 1773. От 1 януари освен сегашното изискване за 27 години стаж, от които 2/3 специализиран, за тези служители се въвежда и минимална възраст - 52 години и 10 месеца. За служителите, които изпълнят условието за стаж до края на годината, се дава гратисен период до края на 2018 г. - дотогава те ще могат да се пенсионират независимо от възрастта си с 27 години стаж. Заради пенсионерите в МВР вътрешният министър Румяна Бъчварова иска още 16 млн. лв. за обезщетения въпреки заплахата на премиера да приема искания за допълнителни пари само с оставка на съответния министър.

НЕДОСТИГАЩ СТАЖ

3711 българи са се пенсионирали тази година на 65 г. заради липса на стаж. Тази възможност съществува за хора, които имат поне 15 г. труд. Това са само новите пенсии, за които е подадено заявление след 1 януари, уточниха от НОИ. Заради изискването за по-висок стаж експертите очакват проблемът да се задълбочава и занапред.

[Вестник Класа](#)

✓ Падат лихвите по депозитите и кредитите

Във втората половина на годината се прогнозира понижение на лихвените проценти по депозитите и кредитите, става ясно от изданието на БНБ "Икономически преглед". Като основни причини за това са посочени високата ликвидност в банковата система и понижаващите се лихвени проценти на междубанковия паричен пазар в еврозоната и у нас.

Според данните на БНБ, към месец май вече нито една банка не предлага повече от 3% по срочни депозити за домакинства, а седем банки предлагат под 1%, докато преди година 11 институции са имали оферти за над 4% и само две са можели да се финансират при под 2%. Към май 2015 г. среднопретегленият лихвен процент по новодоговорени срочни депозити за домакинства и нефинансови предприятия възлезе на 1.3% (2.1% през декември 2014 г.).

✓ Петролът ще падне до 35-40 долара след отмяна на санкциите срещу Иран

Премахването на наложените над Иран санкции във връзка с ядрената програма на страната ще окаже съществено влияние върху световния пазар на петрол, върху иранската икономика и търговските партньори на Техеран. Завръщането на иранското гориво на световния пазар евентуално ще повиши предлагането с около 1 млн. барела на ден, което от своя страна ще понижи цените с 10 долара за барел през следващата 2016 г., пише в своя прогноза Световната банка (СБ) във вторник.

В момента цената на петрола се движи в границите 45-50 долара за барел.

От базираната във Вашингтон институция очакват икономическият растеж в страната да се ускори до 5% през 2016 г. спрямо повишение от 3% през настоящата 2015 г.

Ако постигнатите с Техеран на 14 юли ангажменти бъдат ратифицирани, САЩ и Европейският съюз (ЕС) ще премахнат санкциите срещу страната в замяна на забавяне на ядрената програма на страната.

В тримесечна статия за Близкия Изток и Северна Африка, озаглавена "Икономически последици от вдигането на санкциите срещу Иран", от СБ прогнозираха, че капацитетът на Иран за износ на повече нефт ще даде тласък на икономическото възстановяване на страната. В доклада обаче се прогнозираше още, че печалбите и приходите на други страни от региона ще се понижат – например на държавите от Персийския залив и Либия. В същото време страни като Египет и Тунис – също износители на петрол от региона, ще спечелят от по-ниските цени.

"Налагането на санкциите през 2012 г. доведе до рязък спад на иранския износ на петрол и две години по-късно се стигна до икономически спад. Сега очакваме премахването на санкциите да даде тласък на експорта, който да съживи икономиката", каза Шанта Девараджан, главен икономист на Световната банка за Близкия изток и Северна Африка.

Търговските разходи на Иран също ще се понижат след увеличаване не само на обема, но и на стойността на петролната и непетролна търговия на страната. СБ прогнозира евентуално драстично повишение на износа от Иран – с около 17 млрд. щатски долара, представляващи 3.5% от брутния вътрешен продукт на ислямската република.

Великобритания, Китай, Индия и Саудитска Арабия са сред страните, които най-вероятно ще отчетат най-голям ръст на търговията с Иран в периода след падането на санкциите. Преките чуждестранни инвестиции се очаква да растат с около 3 млрд. долара за година, което ще е двойно над сегашното ниво, но все пак под техния връх от 2003 г.

[Investor.bg](#)

✓ БНБ: Банките ще трупат свръхрезерви поради липсата на доходоносни инвестиции

Към края на май при нито една банка лихвеният процент по срочните левови депозити за домакинства не надхвърля 3%, констатира централната банка

В условията на ниски лихвени проценти в еврозоната и при липсата на доходоносни алтернативни инвестиции в страната и чужбина банките у нас ще продължат да поддържат сравнително високи свръхрезерви по сметките си в централната банка. Това прогнозира Българската народна банка (БНБ) в своя тримесечен „Икономически преглед“.

В изданието се посочва, че в периода януари-май 2015 г. банките свиват чуждестранните си активи (валута и депозити) с 4,5 млрд. лв. заради ниската доходност от активите, инвестирани в чужбина. Според БНБ това е осигурило допълнителен ликвиден ресурс за банковата система. От документа става ясно, че понижението е било по-осезаемо през февруари и март.

„Ликвидността в банковата система продължи да нараства под влияние на запазващия се приток на привлечени средства и слабата кредитна активност в страната, както и поради ограничените възможности за инвестиции на международните пазари в резултат от продължаващата политика на ЕЦБ по поддържане на ниски лихвени проценти в еврозоната и реализирането на отрицателни лихвени проценти в матуритетите до 3 месеца, включително“, пише в анализа на централната банка.

БНБ очаква ликвидността в банковата система да остане висока. Банките са използвали голяма част от допълнителната ликвидност, за която става дума в анализа на финансовата институция, за намаляване на чуждестранните си пасиви и за увеличаване на резервите по своите сметки в БНБ. За динамиката на чуждестранните активи и пасиви на банките повлияха и мерките на централната банка спрямо трезорите с гръцко акционерно участие заради случващото се в южната ни съседка, предприети през отчетния период.

Спестявания на населението и фирмите

От началото на годината домакинствата предпочитат да насочват спестяванията си предимно в срочни и овърнайт депозити (за един ден – бел. ред.), докато приносят на депозитите, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, за общия растеж на депозитите на домакинства е отрицателен, констатира още БНБ. От гледна точка на валутната структура на влоговете на домакинства - през първите пет месеца на 2015 г. по-висок принос за нарастването им имат левовите депозити.

При нефинансовите предприятия се запазва тенденцията, наблюдавана от средата на 2013 г., да нарастват главно овърнайт депозитите, а тези с договорен матуритет (срок – бел ред.) - да намаляват. По валути основен принос за растежа на депозитите на предприятията имат влоговете, деноминирани в чуждестранна валута.

Лихвените проценти ще продължават да вървят надолу

Въпреки продължаващата тенденция към понижаване на лихвените проценти по кредитите през първите пет месеца на 2015 г. кредитната активност в страната се запазва слаба в условията на умерено възстановяване на икономическата активност, посочват експертите на БНБ. Това се случва на фона на факта, че през второто тримесечие на 2015 г. банките са продължили да облекчават кредитните си стандарти за отпускане на финансов ресурс за предприятия и по жилищни кредити за домакинства.

Тенденцията към намаляване на лихвените проценти по кредити продължава да се определя от слабото търсене при засилена конкуренция между банките, понижаващата се цена на банковия ресурс, привлечен от резиденти, ниските лихвени проценти на междубанковия паричен пазар в страната и в еврозоната и високата ликвидност в банковата система, гласи тримесечният „Икономически преглед“ на БНБ.

Към май 2015 г. спрямо края на 2014 г. намаление на лихвените проценти по новоотпуснати кредити за нефинансови предприятия БНБ регистрира както при левовите, така и при деноминираните в долари и евро заеми.

Спадът е по-съществен при кредитите в евро и долари и към май 2015 г. лихвените проценти по тях възлизат, съответно - на 7,4% и 8,6%. За същия месец лихвеният процент по кредитите, чиято оригинална валута е левът, е 6,6%, издават данните на централната банка.

Разпределението на лихвените проценти по новоотпуснати жилищни кредити в евро по банки показва, че в периода март-май 2015 г. броят на банките, отпуснащи кредити при лихвен процент в интервала 6–7%, се увеличава, а намалява броят на банките, предлагащи кредити при лихва под 6% и в интервала 7–8%.

Само при една банка лихвеният процент е в диапазона 8–9%. Отчетеният среден лихвен процент през май 2015 г. намалява още спрямо март 2015 г. и е в размер на 6,29%, показват още данните на БНБ.

Що се отнася до лихвените проценти по новите срочни левови депозити на домакинства - през май спрямо март 2015 г. броят на банките, предлагащи лихвени проценти до 1% и в диапазона от 2% до 3%, се увеличава, докато тези, предлагащи лихвени проценти в интервала 1–2%, намаляват. Към май 2015 г. при нито една банка лихвеният процент по срочните левови депозити за домакинства не надхвърля 3%.

БНБ очаква динамиката на лихвените проценти по срочните депозити през втората половина на 2015 г. да се запази низходяща. Основни фактори за това ще продължат да бъдат високата ликвидност в банковата система и понижаващите се лихвени проценти на междубанковия паричен пазар в еврозоната и у нас.

Прогнозата на централната банка е лихвените проценти по кредити да намаляват през следващите две тримесечия и се базира на очакванията, че цената на привлечения банков ресурс ще продължи да се понижава.

✓ Т. Дончев: По 30 млн. евро седмично трябва да разплащаме по европроекти

Фотофинишът на стария програмен период е 31 декември, заяви вицепремиерът

До края на годината трябва да бъдат разплащани по 30 млн. евро седмично по европроекти, вместо сегашните 25 млн. евро, защото „фотофинишът“ на стария програмен период е 31 декември. Това каза пред БТВ вицепремиерът с ресор еврофондове Томислав Дончев.

Сега задачата е да се използват максимално добре оставащите четири месеца до края на годината. Голяма част от инфраструктурите подобрения, както и мерки в социалната сфера, бяха направени с европейски пари, отчете той по повод края на периода 2007 – 2013 г.

През предишния програмен период в България са извършвани инвестиции, каквито не са били правени от 20 години, включително във ВиК, каза Дончев и допълни, че това е причината за неопитността на строители и възложители в началото на периода.

За полугодия изпълнението е 98%, но има 1,1 млрд. евро, които трябва да бъдат разплатени до края на годината, посочи вицепремиерът.

По повод заявените протести на работодатели заради новите цени на тока Дончев каза, че промените в края на юли бяха детайлно обсъдени и с работодатели, и със синдикати, включително създаването на Фонда за енергийна сигурност, който трябва да балансира енергийния сектор. Всяка предприета стъпка е консултирана с тях, включително мерките срещу свърхподпомагането на ВЕИ централите, подчерта той.

„Може да има промяна на цената за определени категории потребители, но това не включва големите индустриални потребители, за които токът е съществена част от техните разходи“, обясни Дончев. Той препоръча хората, които искат да протестират, първо да изчакат новите сметки за август.

По повод предстоящите местни избори през октомври той заяви, че изборът на кмет е един от най-важните, които хората правят. Дончев коментира написания от него „Наръчник на потребителя“ за видовете кметове. Той подчерта, че текстът е изцяло негово дело. Запитан какви са кметовете на ГЕРБ той каза, че повечето били „добри кметове“.

Вицепремиерът обяви, че в големите областни градове ГЕРБ ще се явяват самостоятелно, но „ако някой реши да подкрепя някой наш кандидат, което не означава коалиция или споразумение, това е негово право“.

Дончев коментира изказването на лидера на ДСБ Радан Кънев отпреди дни, че заради новопоявилата се коалиция „ГЕРБ-ДПС-АБВ“, може да се стигне до предсрочни избори. Томислав Дончев обясни това с „по-голям градус емоции“ в предизборната ситуация и отрец да има подобна коалиция.

✓ Споразумението с кредиторите влезе в парламента на Гърция

Гласуването в пленарната зала може да е в нощта на четвъртък срещу петък

Текстът на споразумението между международните кредитори на Гърция и гръцкото правителство за третия спасителен план е внесен в гръцкия парламент тази нощ, предаде АФР. Информацията е поместена на сайта на парламента.

Текстът за програмата на стойност 85 милиарда евро за три години, който е над 400 страници, трябва да бъде ратифициран от депутатите. В сайта на парламента обаче не се уточнява кога точно ще започнат дебатите.

Вчера Европейската комисия уточни, че има "споразумение по принцип на техническа основа" и че политическото му одобрение предстои. Говорителка в Брюксел заяви, че става дума за техническо споразумение, постигнато от гръцкия екип и от преговарящите от името на европейските институции.

Според гръцки парламентарен източник разглеждането на текста на споразумението в парламентарните комисии може да е в четвъртък, а гласуването в пленарната зала да е в нощта на четвъртък срещу петък.

Във вторник пък гръцкият министър на финансите Евклидис Цакалос поясни, че има един-два детайла по споразумението, които все още трябва да се уредят.

Договорката предвижда за периода 2015 - 2018 г. Гърция да постигне първичен дефицит от 0,25 процента от БВП през 2015 г., а после първични излишъци от 0,5 процента от БВП през 2016 г., 1,75 процента от БВП през 2017 г. и 3,5 процента от БВП през 2018 г. Първоначално се смяташе, че Гърция трябва да има излишък през всяка година.

Комунистическият синдикат РАМЕ отново призова гърците да протестират в четвъртък срещу спасителния план, който е възприеман като „Армагедон за работниците и народната класа“.

Гръцкият вестник Kathimerini пише, че списъкът с мерките за реформи и бюджетни съкращения обхваща 35 предписания, които Гърция трябва да приложи веднага. Предвидено е увеличаване на данъците за собствениците на кораби и премахване на данъчните облекчения за земеделските производители, например за по-евтини горива.

Намалената ставка на ДДС за островите в Егейско море ще бъде премахната най-късно до 2016 г. В момента данъкът е е 30 на сто по-нисък, отколкото на континента.

Техническите преговори в Атина между гръцкото правителство и международните кредитори - МВФ, ЕЦБ и Еврокомисията, започнаха на 27 юли, водеха се в продължение на две седмици в хотел в центъра на Атина и приключиха с 22-часов маратон без да се спомене за каквито и да е разгорещени спорове.

Гърция се нуждае от ново финансиране преди 20 август, когато трябва да плати 3,2 милиарда евро на Европейската централна банка. Ето защо Еврокомисията настоява одобряването на споразумението, което трябва да мине и през парламентите на държавите от еврозоната, да бъде приключено до 20 август или в краен случай - до края на месеца.